

ISSN: 2146-1961

Yadigaroglu, Z. (2021). Covid-19 Pandemi Sürecinde Video Tabanlı Öz-Düzenlemeli Koro Yönetimi Dersine Yönelik Öğrenci Görüşleri, *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 12(45), 642-659.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.2972>

Makale Türü (ArticleType): Araştırma Makalesi

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE VIDEO TABANLI ÖZ-DÜZENLEMELİ KORO YÖNETİMİ DERSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Zeynep YADIGAROĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, Aksaray, Türkiye, zeynepyadigaroglu@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9494-3995

Gönderim tarihi: 19.05.2021

Kabul tarihi: 21.08.2021

Yayın tarihi: 07.09.2021

Öz

Bu çalışma, Covid-19 kaynaklı pandemi sürecinde Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri'ne bağlı müzik öğretmeni yetiştiren kurumların müfredatındaki "Koro Yönetimi" dersine yönelik öğrenci görüşlerini belirlemeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır. Çalışma 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı'nda İç Anadolu'daki bir üniversitede müzik öğretmenliği eğitimi alan öğrenciler ile (N=40) yürütülmüştür. Bir müzik öğretmeni, meslek hayatı boyunca sınıf korolarını yönetmektedir. Bu nedenle koro yönetimi dersinde öğrenilenler ve edinilen tecrübe, bir müzik öğretmeni adayı için oldukça önemlidir. Koro yönetimi dersinin pandemi sürecinde, uzaktan sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için araştırmacı video tabanlı öz düzenlemeli öğrenme stratejilerinden faydalanarak bir ders planı oluşturmuştur. Öncelikle araştırmacı, koro yönetimine yönelik hazırladığı teorik ve pratik uygulama videolarını uzaktan eğitim sistemine yüklemiştir. Ardından özel gün ve haftalar için belirlediği başta İstiklal Marşı olmak üzere, çok sayıda marş ve şarkıyı sınıftaki öğrencilere eşit olarak dağıtmıştır. Aynı zamanda teorik altyapıyı güçlendirmek için de ders kitabındaki bazı bölümleri öğrenciler arasında eşit olarak paylaşmıştır. Öğrenciler dönem boyunca kendi öğrenme süreçlerini yönetmişler ve üç video ödevi üzerinden değerlendirilmişlerdir. Pandemi sürecinde video tabanlı ve öz düzenlemeli öğrenme stratejilerinden faydalanılarak uzaktan yürütülen koro yönetimi dersine yönelik öğrenci görüşleri; elde edilen deneyimler, sürecin avantaj ve dezavantajları ile karşılaşılan problemler olmak üzere 4 ana başlık üzerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma bulgularından elde edilen veriler doğrultusunda, öğrenciler; daha fazla sorumluluk sahibi olduklarını, teknolojik ve teorik alan birikimlerinin güçlendiğini, özgüven kazandıklarını, mikro öğretim tecrübesi elde ettiklerini, sözlü iletişim becerilerinin geliştiğini ifade etmişlerdir. Kendi öğrenme süreçlerini yönetebilmeyi, öz ve akran değerlendirmeyi, sanal gözlem yapabilmeyi, dersi tekrar izleyebilme ve videoyu tekrar çekebilme avantaj olarak görürken; toplulukla çalışamamalarını, iletişim eksikliğini, ders sorumlusunun hataları anında düzeltmemesini, eğitimde fırsat eşitsizliğine neden olmasını dezavantaj olarak nitelendirmişlerdir. Video çekme stresini, teknik aksaklıkları, korosuz video çekmeyi, göz teması sağlanamamasını, arkadaşlarının ilgisizliğini ise karşılaştıkları problemler olarak ifade etmişlerdir. Çalışma sonunda çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, uzaktan eğitim, koro yönetimi dersi.

STUDENT VIEWS ON VIDEO-BASED SELF-REGULATED CHOIR CONDUCTING CLASS IN THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

This qualitative study aims to determine the opinions of students regarding the "Choir Conducting" course in the curriculum of institutions that train music teachers affiliated to Education Faculties in Turkey during the Covid-19 pandemic. The study was conducted with students (N=40) studying music teaching at a university in Central Anatolia in the 2020-2021 Academic Year. Music teachers conduct classroom choirs throughout their professional life. For this reason, what is learned and experienced in the choir conducting course is very significant for a music teacher candidate. First of all, the theoretical and practical application videos prepared by the researcher for the "choir conducting" were uploaded to the distance education system. Then, the researcher distributed many anthems and songs, especially the Turkish National Anthem, determined for special days and weeks, to the students in the class. Some sections in the textbook were also distributed equally among the students to strengthen the theoretical background. Students managed their own learning processes throughout the semester and were evaluated through three video assignments. Student views on the choir conducting lesson conducted distantly by using video-based and self-regulated learning strategies during the pandemic were evaluated through a semi-structured interview form on four main headings, including gained experiences, advantages of the process, disadvantages of the process, and the problems encountered. The obtained data were subjected to content analysis. In line with the findings obtained from the research data, the students stated that they have more responsibility, their technological and theoretical knowledge gained strength, they gained self-confidence, they gained micro-teaching experience, and their verbal communication skills improved. While students consider being able to manage their own learning processes, self-assessment, peer-assessment, virtual observation, re-watching the lesson, and re-shooting the video as an advantage, they described their inability to work with the community, the lack of communication, the inability of the instructor to correct the mistakes immediately, and the inequality of opportunity in education as disadvantages. Video shooting stress, technical problems, shooting videos without chorus, lack of eye contact, and the indifference of their friends were stated as the problems they encountered by the students. Solution suggestions are presented at the end of the study.

Keywords: Pandemic, distance education, choir conducting class.

GİRİŞ

İlk olarak 2019 yılında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan, hızlı yayılımıyla bütün dünyayı etkisi altına alan ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel bir salgın olarak adlandırılan Covid-19, birçok faaliyetin durdurulmasını veya askıya alınmasını gerektirmiştir (WHO, 2020). Sosyal hayatı uzun bir süre duraklatmış olan salgın, bütün dünyada yeni bir yaşam anlayışını ve bu yeni düzene uyum sağlayabilmek için farklı yöntem ve uygulamaları da beraberinde hızla getirmiştir (Kurnaz ve Serçemeli, 2020, s. 264). Salgın, her sektörü olduğu gibi, eğitim öğretim faaliyetlerini de etkilemiştir. Salgının yayılma alanının genişlemesi ve hızının artmasıyla birlikte bütün ülkelerdeki okullar yüz yüze eğitime ara vermiş ve zorunlu olarak uzaktan eğitim uygulanmaya başlamıştır. Eğitim kurumlarında öğretimin devam etmesi için online eğitim tek çözüm olarak görülmüş, uzaktan eğitim sistemini geliştirmek için girişimler başlatılmıştır (Telli Yamamoto ve Altun, 2020, s. 25-26). Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de ilk vakanın ortaya çıkmasının ardından okullar eğitim öğretime bir süre ara vermiş ve hemen akabinde her kademedeki eğitim kurumu uzaktan eğitime hızlı bir geçiş yaşamıştır. Türkiye'de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) 18 Mart 2020 tarihli basın açıklamasında, "yaşanan salgın nedeni ile ara verilen eğitim-öğretim faaliyetleri için uzaktan eğitim yapılması kararlaştırıldığını" (YÖK, 2020a), 7 Nisan 2020 tarihinde ise öğretmen adaylarının uygulama çalışmalarındaki eksikliklerini 'ders, ödev ve dosya hazırlığı' ile tamamlayabileceklerini duyurmuştur (YÖK, 2020b). Sonuç itibarıyla yükseköğretim kurumlarında 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı'nın ortasında başlayan uzaktan eğitim süreci toplamda üç yarıyıl olmak üzere uzun bir süre devam etmiş ve 13 Eylül 2021 tarihinden itibaren yeniden yüz yüze eğitime geçilmesi planlanmıştır.

Uzaktan Eğitim

"Bireyde kalıcı izli değişiklik oluşturma süreci" olarak tanımlanabilecek bir kavram olan eğitim, çağımızın gelişmelerinden etkilenen bir süreçtir (Akpınar, 2003, s. 81). Bu gelişmelerin yaşandığı alanlardan biri de teknolojidir. Teknoloji, her geçen gün büyük bir hızla gelişmekte ve bu gelişim, hayatın birçok alanına olduğu gibi eğitim sektörüne de yansımaktadır. Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de çok uzun yıllardır uygulanagelen uzaktan eğitim de teknolojik gelişmelerden etkilenmiş; mektupla öğrenimle başladığı yolculuğunu her geçen gün daha da ileriye taşımıştır. Ateş'e göre (2010, s. 33), yüz yüze eğitime alternatif olarak geliştirilmiş olan uzaktan eğitim, bilgi ve internet teknolojilerinin eğitim ortamlarına getirdiği en büyük değişimdir. "Uzaktan eğitim" kavramı "öğrenci ile öğretmenin yüz yüze olmadan çeşitli iletişim araçları kullanılarak belli bir merkezden yapılan eğitim biçimi" olarak tanımlanmıştır (TDK, 2020). Bir başka ifadeyle; "birbirlerinden kilometrelerce uzaklıkta farklı ortamlarda olan öğretmen ve öğrencilerin, birbirleriyle görüntülü ve sesli olarak etkili iletişim kurabilmesi"dir (İşman, 2011, s. 3). Uzaktan eğitimin Türkiye'de her ne kadar pandemi öncesi köklü bir geçmişi olsa da bu eğitim, tercihe bağlı ve belli bir kesimi hedef almaktaydı. Pandemi ise eğitim-öğretimin bir parçası olan herkesi zorunlu olarak bu sisteme dahil eden bir süreci beraberinde getirdi. Valentine (2002, s. 4), uzaktan eğitimin geleneksel eğitimden farklı bir yapıya ve kendine özgü imkan ve problemlere sahip olan bir yöntem olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla uzaktan eğitimin hem bazı avantajları hem de dezavantajları vardır. Avantaj olarak öğrenciler; kendi hızlarında öğrenebilirler, öğrendiklerinin içeriğini ve

yolunu, amaçları ve ölçütleri kontrol edebilirler, şekillendirebilirler ve öğrendiklerini değerlendirebilirler. Uzaktan eğitim durumundaki bir öğretmen de; ayrıntılı düşünmek için zaman bulur ve sınıfta ulaşılamayan kaynakları kullanabilir. Ancak uzaktan eğitim; ortak uygun zamanları ayarlamak kolay olmadığından öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişimi ve grup çalışmasını daha zor kılar, öğrenme sürecinde istenmeyen ertelenmelere neden olur, öğrenim sürecinin gözlemini olanaksız kılar, öğretmen öğrenci ilişkisini engeller ve toplu etkinliğe engel olur (Kaya, 2002, s. 22). Bunlar da uzaktan eğitimin dezavantajlarıdır.

Öz Düzenlemeli Öğrenme

Uzaktan öğrenme ortamlarında öğrenenler, öğrenme süreçlerinden tamamen sorumludur. Yani bu süreçte öğrenenin; öğrenme ortamını düzenlemesi, öğrenme sürecini planlaması, öz değerlendirmede bulunması beklenir (Uçar ve Kumtepe, 2019, s.108). Öğrencilerin de yerleşik sınıflarda öğrenim gören öğrencilerden daha fazla öğrenme sorumluluğuna sahip olup, onlardan daha çok çalışması gerekir (Kaya, 2002, s.ii). Bu durumda öğrencinin sorumlulukları kendini denetleme alanında artmaktadır. Buna en uygun olabilecek öğrenme stratejisi ise öz düzenlemeli öğrenme stratejisidir. Aynı zamanda hizmet öncesi eğitim sürecinde öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim çağındaki ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için öz-düzenleyici ve yaşam boyu öğrenen bireyler olarak yetiştirilmeleri de gerekmektedir (Senemoğlu, 2011).

Öz-düzenlemeli öğrenme, kişinin kendisini tanıma işi ve kendi kendine öğrenebilmesi yolunda kullanabildiği her türlü işlem, teknik, taktik ve strateji olarak tanımlanabilir. Diğer bir ifadeyle kendi amaçlarını belirleme ve kendi çalışma prensipleri doğrultusunda kendini motive etme işidir (Çiltaş, 2011, s. 1). Bu beceriye sahip kimseler, üst bilişsel açıdan öğrenme süreçlerinin her aşamasını planlayabilmekte, düzenleyebilmekte, yürütebilmekte, gözlemleyebilmekte, değerlendirebilmekte, güdüsel açıdan kendilerini yeterli, etkili ve özerk olarak görmekte, davranışsal açıdan seçebilmekte ve öğrenme için en uygun çevreyi yaratabilmektedirler (Özmenteş, 2008, s. 162).

Uzaktan eğitimde öğrenciler yanlarında bir eğitimci/öğreten modeli olmadan öğrenmelerini gerçekleştirmektedir. Birçok üniversitede uzaktan eğitimde dersler sunu dosyalarının oluşturulması ve ders içeriklerinin paylaşımı (makale, ppt, pdf, docx vb.), canlı ders anlatımı ve video kaydı ile derslerin sisteme yüklenmesi, anlık soru sorma ve geribildirim verme, ödev paylaşımı gibi yöntemlerle işlenmiştir. Ayrıca üniversitelerin açılan derslere ilişkin olarak ölçme ve değerlendirme kapsamında ödev, proje, çevrimiçi sınav ve kısa sınav şeklinde farklı çevrimiçi yöntemler kullandıkları görülmüştür (Özdoğan ve Berkant, 2020, s.16). Uzaktan eğitim süreciyle devam eden ve toplamda 3 yarıyla yayılan süreçte eğitim öğretim uzaktan senkron veya asenkron olarak devam etmiştir. Bu dönemde kullanılan dijital iletişim ağları her üniversitede farklılık göstermiştir.

Uzaktan Koro Yönetimi Dersi

Müzik eğitimi alanı çatısı altındaki çalgı eğitimi, ses eğitimi, koro eğitimi, öğretmenlik uygulaması gibi dersler için düşünüldüğünde süreç bilinmezlerle doludur. Öğretmen, öğrencisinin yanında olamayacağı için bir ekran

karşısından denetimini gerçekleştirmek durumundadır. Bu denetim kendi içerisinde izleme, not alma, değerlendirme ve geri bildirim şeklinde olmaktadır. Öğrenci açısından bakıldığında ise, öğretmenin istediklerini yerine getirme, kendisini belirlenen ölçütlere göre hazırlama ve kendisine tanınan süre içerisinde bu kriterleri yerine getirme aşamalarını takip etmektedir. İçeriğinde uygulama olan müzik eğitimi gibi disiplinlerde uzaktan eğitim-öğretimin yapılması, dijital teknoloji alanına yetkin olmayan eğitimler için zorlayıcı bir durumu ortaya çıkarmaktadır. Buna göre Avcı (2020, s.272), yaptığı bir araştırmada için dijital çağda ortaya çıkan yeni gereksinimleri dikkate alarak yeni bir uzmanlık alanı önerisinde bulunmuştur. Eğitimdeki yeni uzmanlık alanının ismi “Dijital Teknopedagojik Müzik (DiTeM) Eğitim olup; bu yeni uzmanlık alanının eğitimcilerinin “Dijital Teknopedagojik Müzik Eğitmeni” olarak isimlendirilmesini önermiştir.

Hebert’e göre (2007) uzaktan müzik eğitimi, genellikle öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına göre, gerektiğinde defalarca görüntülenebilen müzik kayıtları, video görüntüleri ve animasyonlu grafikler ile görsel-işitsel içerik bakımından zengindir (akt. Akyürek, 2020, s.1818). Daniel de (2001, s. 224), videolu çalışmaların öğrencilerin kendilerini görebilmelerini sağlaması, sorunları görüp düzeltebilmesi, eserlerin zor yerlerini belirlemesi ve kendilerini değerlendirebilmesini sağlaması bakımından avantajlı olduğunu ifade etmiştir. Thornton (2020) ve Walls (2008) çalışmalarında uzaktan müzik eğitiminin günümüz şartlarında gereklilik olduğundan bahsetmiş, tüm eğitim kurumlarında gerekli altyapının, sınıfların ve teknoloji laboratuvarlarının bir an önce oluşturulmasının eğitime, öğretmenlere ve öğrencilere olumlu katkılar sağlayacağı uzaktan müzik eğitimine ilişkin bilimsel çalışmaların çoğaltılması ve teşvik edilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Eğitim Fakültesine bağlı olarak müzik öğretmeni yetiştirmeyi amaç edinen kurumların müfredatları; teorik, uygulamalı ya da aynı anda hem teorik hem de uygulamalı derslerden oluşmaktadır. Bu derslerden biri olan koro yönetimi dersi de programda teorik olarak tanımlanmış olsa da aslında uygulamalı bir derstir. Bir müzik öğretmeni sınıf korolarını meslek hayatı boyunca yönetmektedir. Bu nedenle koro yönetimi dersinde edinilen bilgiler ve öğrenilenler, bir müzik öğretmeni adayı için oldukça önemlidir.

Koro yönetimi dersinin uzaktan sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için araştırmacı video tabanlı öz düzenlemeli öğrenme stratejisini kapsayan bir ders planı oluşturmuştur. Bu süreçte özel gün ve haftalar için belirlediği başta İstiklal Marşı olmak üzere çok sayıda marş ve şarkıyı sınıftaki öğrencilere dağıtmış, aynı zamanda öğrencilerin teorik altyapılarının da güçlenmesi için Çevik’in (2019) Koro Eğitimi ve Yönetimi kitabını ders kitabı olarak belirleyerek bu kitaptaki bazı bölümleri öğrenciler arasında eşit şekilde paylaşmıştır. Araştırmacı derste üç video ödevi üzerinden süreç boyunca değerlendirme yapmıştır. Bu süreçte öğrenciler; öncelikle banttan bir koronun seslendirdiği İstiklal Marşı’nı yönetmiş, daha sonra kendileri için belirlenen marş ya da şarkıyı yönetmiş ve son olarak da ders kitabından kendileri için belirlenmiş bir bölümü 5 dakikalık süre içinde anlatmışlardır. Bu üç ödev, video kaydı yöntemiyle öğrenci tarafından kayıt altına alınmıştır. Öğrenciler çektikleri bu üç videoyu kendileri için belirlenmiş farklı zamanlarda bir video transfer programı aracılığıyla araştırmacıya göndermişlerdir. Videolar ders sırasında bütün sınıf tarafından izlenmiştir. Ders bu bağlamda iki bölüme ayrılmıştır: Birinci bölüm koro yönetimi videoları, ikinci bölüm ise konu anlatımı videolarıdır. Haftada yarım saat

çevrimiçi gerçekleşen koro yönetimi dersinde sınırlı zamana yoğun bir program sıkıştırılmış ancak bütün öğrenciler videolarını derste izleyebilmiş ve geri bildirim alabilmiştir.

Araştırmacı, öz-düzenlemeli öğrenme stratejilerini rehber olarak kabul etmiştir. Öz düzenlemeli öğrenme stratejileri çatısı altındaki kendini yönetme stratejilerinin de şu üç ana başlığında faydalanılmıştır: Ön uyarın verme, öğrencilere istenilen davranışı başlatmayla sonuçlanacak görsel, işitsel ya da dokunsal bir uyarının sunulmasıyla öğrencilerin hedef davranışı sergiler hale gelmesinin sağlanmasıdır. Kendini izleme, öğrencilerin kendilerini inceleyebilmeleri için davranışlarını kaydetmesi, daha sonra ise bu davranışları önceden belirlenen ölçütlere uygun biçimde gerçekleştirip gerçekleştiremediklerini sınama süreci olarak tanımlanmaktadır. Kendini değerlendirme ise, öğrencilerin kendi performanslarıyla ilgili kayıt tutması ve bu kayıtları ulaşılmak istenilen ölçüte göre yorumlama sürecinin kazandırılmasıdır (Agran ve diğerlerinden akt. Çiğil, 2013, s.56).

Öncelikle öğrencilere ön uyarın verilmiştir. Araştırmacı, öğrencilere koro yönetimi ile ilgili çeşitli teorik ve uygulamalı bilgiler içeren özet videolar hazırlamış, uzaktan eğitim sistemine yüklemiş ve öğrenciler için yönetim teknikleri ve esere ait yorumlar konusunda rehberlik etmiştir. Bu aşamanın en önemli aracı öğrenciler tarafından çekilen videolardır. Video, günümüzde Kaya'ya (2006) göre görsel ve işitsel araç olarak yok sanamaz bir konumdadır. Video, derslerde tamamlayıcı ya da tamamlanan bir araç olarak kullanılmaktadır. Ön uyarının ardından öğrenciler kendi çalışma süreçlerini yönetmiş ve kaydetmişlerdir. Öğrenciler, hem ders sorumlusunun videolarını izleyip hem de internet yardımıyla yönetecekleri esere ait yönetim stilleri konusunda bilgi toplamış, bu topladıkları veriler doğrultusunda kendi kendilerine çekimler gerçekleştirmişlerdir. Bu yaptıkları çekimleri kendi kendilerine izleyip değerlendirmiş ve gerekirse tekrar çekim yapmışlardır. Öğrenciler çekimleri bittiğinde, videolarını ders sorumlusuna göndermişlerdir. Araştırmacı bu videoları önce kendisi izleyip, değerlendirip notlar almıştır. Daha sonra derste bu videoları ekrana yansıtarak sınıfla birlikte izlemiş, değerlendirmelerini aktarmış ve geri bildirim vermiştir. Nicol ve Macfarlane-Dick (2005, s.7) çalışmalarında geribildirim uygulamasının faydalarını şu şekilde açıklamaktadır: Beklenen standartlara göre iyi bir performansın ne olduğunu açıklar, öz değerlendirme gelişimini kolaylaştırır, öğretmen ve akran diyalogunu teşvik eder, motivasyonu artırır ve benlik saygısını geliştirir, var olan ve hedeflenen performans arasındaki boşluğu kapatma imkânı sağlar.

Öz düzenlemeli öğrenme stratejilerini kullanan bir müzik öğrencisi, öğrenme etkinliklerini planlayabilir, yürütebilir ve değerlendirebilir (Miksza, 2015, s. 220). Bu öğrenme yaklaşımının uygulanmasında, öğrenme ortamlarının rolü büyüktür. Bu ortamlardaki en önemli rol de, öğretmene aittir. Öğretmen, öğrencilerin öz-düzenlemeli öğrenme stratejileri geliştirmeleri için uygun ortamı hazırladığı takdirde öğrencilerin bu stratejileri geliştirmeleri kolaylaşır (Sarı ve Akınoğlu, 2009, s. 150-151). Bütün bunlardan yola çıkarak video tabanlı öz düzenlemeli bir uzaktan koro yönetimi dersi öğrenme ortamının öğrenciler tarafından nasıl algılandığı, öğrencilerin bu sürece yönelik izlenimleri, edindikleri tecrübeler, sürecin avantaj ve dezavantajları ile yaşadıkları problemler araştırmanın ortaya çıkmasına temel oluşturmuştur.

Araştırmanın problem cümlesi şudur: "Pandemi sürecinde video tabanlı öz-düzenlemeli koro yönetimi dersine yönelik olarak öğrencilerin görüşleri nelerdir? Bu problem cümlesinden yola çıkarak şu sorulara da cevap aranmıştır:

1. Video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersine yönelik öğrencilerin deneyimleri nelerdir?
2. Video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin öğrencilere göre avantajları nelerdir?
3. Video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin öğrencilere göre dezavantajları/sınırlıkları nelerdir?
4. Video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinde öğrencilerin karşılaştıkları problemler nelerdir?

Olağanüstü bir salgın olan Covid-19 kaynaklı pandemi sürecinde müzik eğitimi çatısı altındaki derslerin nasıl ve ne şekilde yürütüldüğü ile süreçte karşılaşılan problemler birçok araştırmacı için merak konusu olmuştur. Gerek öğrencilerin, gerek öğretmenlerin ve öğretim elemanlarının gerekse de paydaşların sürece dair görüşleri, ciddi birer değerlendirme olup; bu görüşlerin ışığında alınabilecek önlemler, atılacak adımlar, yapılacak yeni düzenlemelerin belirlenmesi önem kazanmıştır. Bir müzik öğretmeni -ki aynı zamanda bir koro şefi- meslek hayatı boyunca sınıf korolarını yönetmektedir. Bu nedenle müzik öğretmenliği programında yer alan koro yönetimi dersindeki kazanımlar ve edinilen tecrübe, bir müzik öğretmeni adayı için oldukça önemlidir. Pandemi sürecinde araştırmacı tarafından uzaktan eğitime adapte edilen koro yönetimi dersinde, video bir performans göstergesi olarak kabul edilmiş ve ders, öz düzenlemeli öğrenme stratejilerinden faydalanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın temel amacı uzaktan yürütülen koro yönetimi dersine yönelik öğrenci görüşlerini değerlendirmek ve bu doğrultuda önerilerde bulunmaktır. Alan yazın incelendiğinde her ne kadar teknolojiyi, öğrenme/öğretme yöntem ve stratejilerini müzik eğitimine entegre etmeyle ilgili çalışmalar olsa da aniden hayatımıza giren Covid-19 salgını nedeniyle yaşanan pandemi sürecinde çeşitli öğrenme stratejilerini teknolojiyle bütünleştirip uzaktan koro eğitimi/yönetimi dersine entegre etmeyle ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bununla birlikte şu an içinde bulunulan pandemi süreci içinde ve sonrasında meydana gelebilecek olağanüstü hal dönemlerinde bu ve buna benzer araştırmaların diğer araştırmacılara ışık tutması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

YÖNTEM

Bu araştırmanın yapılabilmesi için öncelikle, ilgili üniversitenin İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'nun 26.04.2021 tarih ve 2021/04-46 protokol numaralı izni alınmıştır.

Araştırma Modeli

Müzik Öğretmenliği öğrencilerinin pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersine yönelik izlenimleri, kazandıkları tecrübeler, sürecin avantaj ve dezavantajları ile bu süreçte karşılaştıkları problemlerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olay, durum ve algıların doğal bir ortamda gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya konmasına fırsat veren bir araştırma türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.19). Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmada, "bir durum bütünsel bir biçimde tek parça olarak incelendiği" (Saban ve Ersoy, 2017: 164) için "bütüncül tek durum deseni" kullanılmıştır. Araştırmada analiz edilecek olan öğrencilerin pandemi sürecinde uzaktan devam ettirilen video tabanlı ve öz düzenlemeli öğrenme stratejileriyle zenginleştirilmiş koro yönetimi dersine yönelik görüşleridir.

Evren Örneklem

Çalışma, İç Anadolu'daki bir üniversitenin müzik öğretmenliği bölümünde Koro Yönetimi (4. Sınıf) ve seçmeli Müzik Toplulukları Yönetimi (2. ve 3. Sınıf) derslerini alan 24'ü kadın (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, ÖA9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö16, Ö18, Ö19, Ö20, Ö22, Ö23, Ö24, Ö27, Ö28, Ö32, Ö35, Ö39, Ö40); 16'sı erkek (Ö6, Ö8, Ö14, Ö15, Ö17, Ö21, Ö25, Ö26, Ö29, Ö30, Ö31, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö38) olmak üzere toplam 40 öğrenciyle yürütülmüştür. Araştırmada katılımcıların belirlenmesinde ölçüt örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Katılımcıların pandemi sürecinde uzaktan koro yönetimi ve müzik toplulukları yönetimi derslerini almış olmaları ölçüt olarak seçilmiştir. Bu süreçte öğrenciler ve öğretim elemanı eş zamanlı olarak üniversitenin uzaktan eğitim merkezi kapsamında dijital bir sınıf aracılığıyla bir araya gelmişlerdir.

Veri Toplama Aracı

Öğrencilerin koro yönetimi ve müzik toplulukları yönetimi dersine yönelik görüşlerini değerlendirmek için görüşme formu oluşturulmuştur. Bu form, 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı'nın final sınavından önceki son haftasında uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu niteliğinde hazırlanan form için koro yönetimi dersini yürütmekte olan iki müzik eğitimi uzmanından görüş alınmıştır. Görüşme formunda dört adet açık uçlu soru bulunmakta olup; öğretmen adaylarından bu formu iki gün içinde doldurmaları istenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme formunun yanı sıra öğrenci videoları kullanılmıştır. Bu videolar, öğrencilerin kendi performanslarını cep telefonu, bilgisayar, tablet ve bunun gibi cihazlar aracılığıyla çekip araştırmacıya mail yoluyla göndermesiyle elde edilmiştir.

Geçerlik Güvenirlik

Araştırmanın güvenilirliği için elde edilen veriler, iki alan eğitimi uzmanı tarafından da ayrı ayrı analiz edilmiştir. Analizler sonucunda da oluşturulan temalar, alt temalar ve kodlar karşılaştırılmış ve verilere son hali verilmiştir. Uzmanlar arasındaki uyum "Görüş birliği/(Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x 100" formülü kullanılarak 0,89 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu güvenilirlik değeri, bilimsel çalışmalar için kabul edilebilir düzeyde olduğu varsayılmaktadır (Miles ve Huberman, 1994, s.278-280).

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Analiz işleminde ilk olarak araştırma soruları yazılmış, ardından ilgili soruya katılımcıların verdiği cevaplar sorunun altına yazılarak transkriptler elde edilmiştir. Verilen cevaplardan birbiri ile benzer olan veriler, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya toplanmıştır. Bir sonraki aşamada ise belirlenen temalarla ilişkili olan ve katılımcıların görüşlerinin yoğunlaştığı alt temalar oluşturulmuştur. Her alt temayı açıklayan katılımcıların benzer görüşleri ile kodlar oluşturulmuştur. Araştırma verilerine dayalı olarak oluşturulan tema, alt tema ve kodlar tablolar halinde düzenlenerek yorumlanmıştır.

BULGULAR

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin pandemi sürecinde video tabanlı öz-düzenlemeli koro yönetimi dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada problem durumunda belirtilen ve öğrencilerin görüşlerinden elde edilen veriler doğrultusunda; elde edilen deneyimler, avantajlar, dezavantajlar ve karşılaşılan problemler olmak üzere 4 tema belirlenmiştir.

Koro Yönetimi Dersinde Elde Edilen Deneyimler Alt Temasına Yönelik Bulgular

Öğrencilerin pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinde elde ettikleri deneyimler alt temasına ait bulgular ve görüşlerinden örnek alıntılar Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Pandemi Sürecinde Koro Yönetimi Dersinde Elde Edilen Deneyimler ve Alıntılar

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Sorumluluk sahibi olma Ö1, Ö8, Ö19, Ö25, Ö28, Ö29	6	Ö19: Bu öğrenme yaklaşımında üzerimize düşen sorumluluk daha çoktu. ‘Konuyu en iyi şekilde nasıl anlatabilirim, eseri nasıl yönetebilirim?’ diye sorgulamamız oldu, kendi eksikliklerimizin farkına daha rahat vardık. Bunu sağladığı için kesinlikle yararlı bir eğitim sistemiydi.
Teknolojik alan birikimi elde etme Ö2	1	Ö2: Yapılmak istenen çalışmaların sanal ortamda da mümkün olduğunu göstermesi, teknolojinin eğitim amaçlı yanlarından faydalanılabilmesi, kullanılabilmesi ve karşı tarafa aktarılabilmesi konusunda kolaylık sağladığı söylenebilir.
Teorik alan birikimi elde etme Ö26, Ö24, Ö21, Ö27, Ö30, Ö13	6	Ö26: Teorik konularda deneyim kazandığımı düşünüyorum.
Mesleki deneyim/tecrübe sahibi olma Ö17, Ö24, Ö27, Ö36, Ö38, Ö29, Ö13	7	Ö36: Koro Yönetimi dersinde canlı dersler ve sisteme eklenen videolar öğrenmemde büyük kolaylıklar sağladı. Bu ders sayesinde şarkı-marş yönetimi ve koro yönetimine dair işime yarayacak ve uygulamaya dökebileceğim birçok bilgi ve birikim elde ettim. İleride öğrencilere öğrendiğim bilgileri uzaktan bile olsa aktarabileceğimi fark ettim.
Uzaktan koro yönetimini öğrenme Ö9, Ö32 Ö3, Ö4, Ö9, Ö11, Ö12, Ö15, Ö16, Ö17, Ö24, Ö30, Ö37, Ö38	14	Ö9: Uzaktan koro eğitiminin etkin öğrenme ve öğretebilme becerisini kazandırdığını söyleyebilirim. Videolu bir aktarımın ne şekilde yapılması gerektiğini öğrendim.
Koro dersinin ve şefliğinin önemini anlama Ö24, Ö7	2	Ö24: Koro yönetimi dersinde koro şefinin aslında koronun bel kemiği olduğunu anladım. Koronun senkron ve homojen olarak şarkı söyleyebilmesi ve motive olabilmesi koro şefinden geçiyor.
Özgüven kazanma Ö22, Ö29, Ö39, Ö40, Ö13, Ö2, Ö24,	7	Ö22: Sınıf içerisinde heyecandan kaynaklı stresten dolayı özgüvensizlik yaşıyordum ve çoğu şeyi bildiğim halde uygulayamıyordum. Avantaj olarak bunu yendiğimi söyleyebilirim. Çalışmak için daha çok fırsatım oldu ve kendimi geliştirdim.
Dersten keyif alma Ö21, Ö27, Ö31, Ö13	4	Ö35: Bu öğrenme stratejisi daha çok araştırmayı, derse olan ilginin artmasını ve ders takibinin iyi yapılmasını ve sonuç olarak dersi önemsemeyi sağlıyor. Bu dönem neredeyse hiç katılmadığım dersler var ancak müzik toplulukları yönetimi dersi bunun önüne geçti.
Mikro öğretim tecrübesi elde etme Ö7, Ö9, Ö19, Ö30	4	Ö7: Derste planlı ve sıralı bir şekilde her hafta öğrenciler aktif olarak konu anlatımı yaptı ve öğretmenin verdiği şarkı üzerinden koro yönetimi yaptı. Bu sayede hem koro yönetmek, hem bir topluluğa hitap etmek hem de ders anlatmak

<i>açısından bizlere katkı sağladı.</i>			
Sanal zaman yönetimini öğrenme Ö6	1	Ö6: Kısıtlı zamanı etkili kullanmak için uğraşıp çaba göstermek en büyük deneyim oldu benim için.	
Sözlü iletişim becerileri kazanma Ö32, Ö40, Ö29	3	Ö32: Uzaktan eğitim sebebiyle sözlü iletişimi kuvvetlendirerek anlama ve öğrenme sürecini hızlandırmak.	
Eğitmenle olumlu iletişim geliştirme Ö5, Ö10, Ö15, Ö24, Ö27, Ö31	6	Ö5: Koro yönetimi dersinin uzaktan da olsa bize katkıları büyük oldu. Güzel ve etkin bir eğitim aldık. Ders sorumlumuzun kendi ders anlatım videoları bu anlamda etkili oldu.	

Tablo 1 incelendiğinde pandemi sürecinde müzik eğitimi öğrencilerinin koro yönetimi dersinde çeşitli deneyimler elde ettikleri görülmektedir. Bu deneyimler 12 kod altında toplanmıştır: Sorumluluk sahibi olma f (6), teknolojik alan birikimi elde etme f (1), teorik alan birikimi elde etme f (6), mesleki deneyim/tecrübe sahibi olma f (7), uzaktan koro yönetimini öğrenme f (2), koro dersinin ve şefliğinin önemini anlama f (2), özgüven kazanma f (7), dersten keyif alma f (4), mikro öğretim tecrübesi elde etme f (4), sanal zaman yönetimini öğrenme f (1), sözlü iletişim becerileri kazanma f (3), eğitmenle olumlu iletişim geliştirme f (6).

Koro Yönetimi Dersinin Avantajları Alt Temasına Yönelik Bulgular

Pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin avantajları alt temasına ait bulgular ve öğrenci görüşlerinden örnek alıntılar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Pandemi Sürecinde Koro Yönetimi Dersinin Avantajları ve Alıntılar

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Ders tekrarı imkanı Ö3, Ö2, Ö4, Ö11, Ö12, Ö14, Ö18, Ö21, Ö23, Ö25, Ö27, Ö28, Ö30, Ö31, Ö34, Ö36, Ö39, Ö40	18	Ö11: Videoların tekrarlarına her an ulaşım sağlamak çok büyük bir avantaj. Anlamadığım ve takıldığım yerlerin tekrarlarına istediğim zaman ulaşabildim.
Kendi öğrenme sürecini yönetebilme Ö2, Ö7, Ö8, Ö14, Ö21, Ö17, Ö19, Ö22, Ö20, Ö35	10	Ö35: Uzaktan eğitimin getirdiği bazı zorluklar beni daha çok araştırmaya, daha dikkatli dinlemeye, kısıtlı olan ders zamanlarını daha verimli olacak şekilde değerlendirmeye itti. Kendimi geliştirmek adına yönetim şablonlarını takip ettim, youtube üzerinden çeşitli örnekler izledim, anlattığım konu üzerinden araştırmalar yaptım. Ders sorumlumuzun izlediği bu yol kesinlikle benim dönem başından beri dersi takip etmemi sağladı.
Akran değerlendirme fırsatı Ö5, Ö13, Ö19	3	Ö5: Video destekli öz-düzenlemeli öğrenmenin bana göre en büyük artısı, konuları ve eser yönetimlerini izlerken, kendimizin ve sınıf arkadaşlarımızın yapmış olduğu hataları daha net bir biçimde görmemiz, öğretmenimizin bu videoları izlerken doğru ve yanlış yönlerini söylemesi daha iyi kavramamıza olanak sağladı. Özellikle her birimize dağıtılan şarkılar ve konular farklı olduğu için, farklı yönetim tekniklerini ve konuları görmüş olduk.
Öz değerlendirme fırsatı Ö16, Ö19	2	Ö16: Videolarda kendimizi görmemizden dolayı, kendimizi olumlu ya da olumsuz eleştiriyor olabilmek, eğer varsa hatalarımızı görüp telafi edebilmek bizim için bir avantaj olabilir.
Sanal gözlem imkanı Ö20	1	Ö30: Videolar aracılığıyla, yönetilen koroları izleyerek koroları nasıl yönetmemiz gerektiğini öğrenebilmemiz avantajlı bir durum.

Rahatlık Ö6, Ö25, Ö31, Ö33, Ö21	5	Ö6: Ders içi kaygılardan biraz uzaklaştırıp daha rahat olmayı sağlamanı avantaj olarak görebilirim.
Öğrenci merkezli olması Ö17, Ö26, Ö35	3	Ö26: Öğrencinin daha çok dersin içinde olduğu ve aktif rol aldığı bir düzenleme olduğunu düşünüyorum. Bu uygulamanın olmadığı diğer derslerde öğrenci sadece dinleme ile pasif kalıyor, bence gayet etkili bir yöntem.
Tekrar çekim fırsatı Ö10	1	Ö10: Bir videoyu, olmadığı zaman birçok kez üst üste çekebilmek ve bu sayede istediğin performansı çok güzel bir şekilde yansıtabilmek.
Zaman tasarrufu sağlaması Ö13	1	Ö13: Yanlış bilgilerimi düzeltmek için daha fazla vaktim oldu.
Heyecanı azaltması Ö13	1	Ö13: Stres ve heyecanı kendi kendime yenmem için çok büyük bir avantaj oldu çünkü sınıf ortamında daha fazla stres ve heyecanla başa çıkmak zorunda kalıyorum.
Eğitimin devamını sağlaması Ö38	1	Ö38: İçinde bulunduğumuz pandemi nedeniyle dünyanın neredeyse tamamında uzaktan eğitim kullanılmaya başlandı. Koro eğitiminden tamamen uzak kalmaktansa video destekli eğitime yönelmiş olmayı hiç yoktan iyi olarak düşünüyorum..

Tablo 2 incelendiğinde müzik eğitimi öğrencilerinin pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin avantajlarına yönelik görüşleri 11 kod altında toplanmıştır: Ders tekrarı imkanı f (18), kendi öğrenme sürecini yönetebilme f (10), akran değerlendirme fırsatı f (3), öz değerlendirme fırsatı f (2), sanal gözlem imkanı f (1), rahatlık f (5), öğrenci merkezli olması f (3), tekrar çekim fırsatı f (1), zaman tasarrufu sağlaması f (1), heyecanı azaltması f (1), eğitimin devamını sağlaması f (1).

Koro Yönetimi Dersinin Dezavantajları Alt Temasına Yönelik Bulgular

Pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin dezavantajları alt temasına ait bulgular ve öğrenci görüşlerinden örnek alıntılar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Pandemi Sürecinde Koro Yönetimi Dersinin Dezavantajları ve Alıntılar

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Toplulukla çalışamama Ö5, Ö9, Ö12, Ö20,	4	Ö20: Normal şartlarda bu dersimizde eserleri seyirci önünde, koro eşliğinde yönetmemiz gerekiyordu. Fakat şu an sadece video çekiyor ve bunu teknolojik ortamda yayınlıyoruz.
İletişim/Etkileşim eksikliği Ö3, Ö5, Ö6, Ö9, Ö30, Ö35	6	Ö35: Öğretmenimizle aramızda olan mesafe (gerçek manada). Yüz yüze olsaydı eminim korolar, koro yönetimi ve daha birçok konuda kendimizi daha çok geliştirebilirdik diye düşünüyorum.
Uzaktan uygulamaya elverişsizlik Ö2, Ö21, Ö1, Ö5, Ö7, Ö14, Ö15, Ö25, Ö26, Ö28, Ö30, Ö35, Ö38	13	Ö2: Toplu şekilde gözlemlenmesi ve yapılması gereken çalışmaların yapılamaması, bu konuda deneyim elde edilememesi ve yeterli düzeyde birikim sağlanamaması, genel işleyiş ve düzen hakkında uygulamadan yoksun kalınması gibi birçok dezavantajları ve sınırlılıkları vardır.
Öğretmenin hataları anında düzeltilmemesi Ö1, Ö4, Ö14, Ö15, Ö32, Ö27, Ö23, Ö24, Ö28, Ö30 Ö37	11	Ö15: Koro dersi yüz yüze yapılması gereken çok önemli bir ders. Hocamızın bize, bizim hocamıza anında ulaşabiliyor olmamız gerekiyor ders esnasında. Yani örnek veriyorum yüz yüze eğitimde hocamız bize: mimiklerini şöyle yap deyip düzeltebilir, ellerimizi ve kollarımızı ayarlayabilir ve yanlışlarımızı o anda müdahale ederek düzeltebilir ama ne yazık ki yan yana olamadığımız için bu düzeltmeler sonradan videoyu çektikten sonra oluyor.
Fırsat eşitsizliği Ö29, Ö33	2	Ö29: Konum maddiyat ve imkan sıkıntısı çeken arkadaşların diğer sınıf arkadaşlarıyla eşit şartlarda eğitim alamaması.

Tablo 3 incelendiğinde pandemi sürecinde müzik eğitimi öğrencilerinin, video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin dezavantajlarına yönelik görüşleri 5 kod altında toplanmıştır: Toplulukla çalışmama f (4), iletişim/etkileşim eksikliği f (6), uzaktan uygulamaya elverişsiz oluşu f (13), öğretmenin hataları anında düzeltememesi f (11), fırsat eşitsizliği f (2).

Koro Yönetimi Dersinde Karşılaşılan Problemlere Yönelik Bulgular

Pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinde karşılaşılan problemler alt temasına ait bulgular ve öğrenci görüşlerinden örnek alıntılar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Pandemi Sürecinde Koro Yönetimi Dersinde Karşılaşılan Problemler ve Alıntıları

Kod	Frekans	Alıntı ifadesi
Video çekme stresi Ö4, Ö12, Ö13 Ö19, Ö20, Ö21, Ö40	7	Ö4: Video çekerken kendi açımdan biraz zorlandım çünkü içime sinmeyen kısımlar olduğunda tekrar başa almak zorunda kalıyordum bu beni biraz strese sokuyordu.
Teknik sorunlar Ö2, Ö3, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10,Ö14, Ö23, Ö25, Ö27, Ö29, Ö34	13	Ö2: İnternet kopuklukları veya tamamen kesilmesi nedeni ile derslere verimli şekilde katılamama
Korosuz video çekmek Ö1, Ö5, Ö9, Ö16, Ö32, Ö33, Ö21, Ö13	8	Ö16: En büyük zorluk karşımızda yönetilecek çocuklar olmadan yönetim videoları çekmekti. Bence bu bizim için mükemmel bir deneyim olmadı çünkü karşımızda temas edebileceğimiz bir topluluk olmadığından sınıf disiplinini sağlama ve topluluk düzenini koruma hakkında tecrübe edinemedik.
Verimli öğrenememe Ö14, Ö19, Ö23, Ö22, Ö30, Ö32, Ö36, Ö38, Ö39	9	Ö14: Öğrenmenin sanal bir ortamdan ziyade somut bir ortamda yüz yüze verilen eğitimle daha kalıcı ve hızlı gerçekleşeceğini düşünmekteyim. Öğrenciler video destekli öz-düzenlemeli öğrenmede, kendi eksikliklerini gördüklerinde ya da anlamadıkları bir konuda dersi tekrar tekrar izleyerek öğrenebilirler fakat buna rağmen hala kafalarında cevap bulamadıkları sorular olduğunda öğrenme o kişide tam olarak gerçekleşmemiş olacaktır. Yüz yüze gerçekleştirilen eğitimde böyle bir durum olduğunda öğretmen ve öğrencinin daha kolay ve hızlı bir şekilde iletişim kurabilmeleri mümkünken sanal bir ortamda böyle bir ortamın oluşmaması çok büyük bir sorun.
İlgisizlik/rehavet/odaklanamamak Ö40,Ö27,Ö15, Ö31,Ö24	5	Ö15: Öğrencilerin birçoğu dersi açık bırakıyor ve ilgilenmiyor sağlıklı bir dinleme olmuyor sadece gerçekten önem veren öğrenciler canla başla dinliyor izliyor tekrar ediyor
Göz teması kuramamak Ö8, Ö10	2	Ö8: Video destekli öğrenmede yüz yüze eğitime oranla öğrenci ve öğretmenin mimiklerini ve bazen konuyu tam olarak karşıya yansıtamaması, göz teması kuramaması...
Süre azlığı Ö27 Ö6, Ö11, Ö19, Ö28, Ö30, Ö35	7	Ö11: Zaman olarak az olması sorun yarattı.
Psikolojik sorunlar Ö18, Ö37	2	Ö18: Birçok zorlukla karşılaştım, ailemle yaşadığım ve aile içi problemler yaşadığım için sınavlarıma çok özen gösteremediğim zamanlar oldu, maddi zorluk çektim, yüz yüze eğitim olmadığı için psikolojik olarak zor zamanlar geçirdim yani zaten kötü olan psikolojim daha da kötü halde geldi çok yıprandım.

Tablo 4 incelendiğinde pandemi sürecinde müzik öğretmenliği öğrencilerinin pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinde karşılaştıkları problemlere yönelik görüşleri 8 kod altında toplanmıştır: Video çekme stresi f (7), teknik sorunlar f (13), korosuz video çekmek f (8), verimli öğrenememek f (9), ilgisizlik/rehavet/odaklanamamak f (5), göz teması kuramamak f (2), süre azlığı f (7), psikolojik sorunlar f (2).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinde müzik eğitimi öğrencilerinin çeşitli deneyimler elde ettikleri görülmektedir. Bu deneyimler incelendiğinde sorumluluk sahibi olma f (6), teorik alan birikimi elde etme f (6), mesleki deneyim/tecrübe sahibi olma f (7), özgüven kazanma f (7), dersten keyif alma f(4), mikro öğretim tecrübesi elde etme f (4), eğitimle olumlu iletişim geliştirme f (6) gibi konuların ön plana çıktığı görülmektedir. Öğrenciler uzaktan video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinde yüz yüze eğitimden farklı olarak koro yönetimi performanslarını eğitimcinin verdiği ipuçlarını da değerlendirerek kendi kendilerine oluşturmuşlardır. Bu da onlardaki sorumluluk yükünü artırmıştır. Bununla birlikte koro yönetimi ile ilgili teorik konular da video kaydıyla öğrenci anlatımları üzerinden gerçekleşmiştir. Bunun için ilk dört hafta araştırmacı, öğrencilere ders anlatmış ve koro yönetimine dair teorik ve uygulamalı konularla ilgili gerekli ipuçlarını vermiştir. Bunun hemen arkasından öğrenciler her hafta sırayla sorumlu oldukları konularla ilgili kısa videolar çekip araştırmacıya göndermişlerdir. Bu nedenle teorik olarak deneyim kazanmaları ve mikro öğretim tecrübesi kazandıklarını ifade etmeleri de bu nedene dayanmaktadır. Öğrenciler bu süreçte koro nasıl yönetilir, özel gün ve haftalarda hangi marşlar öğretilir, farklı yaştaki öğrenci gruplarıyla nasıl çalışılır, nelere dikkat etmek gerekir gibi konularda da birikim sahibi olmuşlar ve bu nedenle hayat boyu devam ettirecekleri müzik öğretmenliği mesleğine dair uzaktan da olsa tecrübe kazanmışlardır. Öğrencilerin kendi kendilerini videoya çekmeleri; kendileriyle yüzleşmelerini, diğer bir ifadeyle kendilerine ayna tutmalarını ve objektif olarak kendilerini değerlendirmelerini sağlamıştır. Bu nedenle topluluk karşısında oluşan heyecan faktörü minimuma inmiş ve bu da özgüvenlerinde bir artışa neden olmuştur. Aynı zamanda derse aktif olarak dahil olmaları, arkadaşlarının videolarını izleyebilmeleri, dersin uzaktan işlenişinin getirdiği monotonluğun önüne geçmiş ve daha eğlenceli bir süreci beraberinde getirmiştir. Bu süreçte araştırmacı da koro yönetimi gibi yüz yüze olmayı gerektiren uygulamalı bir derste, öğrencilerin dersle olan bağlarını güçlendirici bir yol izlemiş ve bu da aralarındaki iletişimi sıcak tutmasını sağlamıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde müzik eğitimi öğrencilerinin, pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin bazı avantajları olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu avantajlar incelendiğinde ders tekrarı imkanı f (18), kendi öğrenme sürecini yönetebilme imkanı f (10), rahatlık f (5) ve öğrenci merkezli olması f (3), konularının ön plana çıktığı görülmektedir. Gerek her hafta yapılan derslerin tekrarının gerekse de öğrenci videolarının tekrar izlemeye açık oluşunu öğrenciler avantaj olarak değerlendirmiştir. Öğrencilerin doldurdıkları görüşme formları incelendiğinde dersin istenilen yer ve zamanda izlenebilmesi, rahatlık sağlamış, videoları belirlenen süreler içerisinde kendi kendilerine öğrenerek çekmiş olmaları ve bu sürecin kendi merkezlerinde oluşu öğrenciler açısından avantaj olarak görülmüştür.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde müzik eğitimi öğrencilerinin, pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin bazı dezavantajları olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu dezavantajlar incelendiğinde; toplulukla çalışamama f (4), iletişim/etkileşim eksikliği f (6), uzaktan uygulamaya elverişsiz oluşu f (13), öğretmenin hataları anında düzeltememesi f (11) gibi konuların ön plana

çıktığı görülmektedir. Uzaktan eğitimle sürdürülen koro yönetimi dersinin avantajlarına rağmen birçok dezavantajı da bulunmaktadır. Koro yönetimi dersi birebir usta çırak ilişkisine dayanmaktadır. Yüz yüze eğitimde podyuma çıkan her öğrenci, ders sorumlusu tarafından topluluk içerisinde değerlendirilmekte, yaptığı hatalara anında müdahaleyle birlikte her an düzeltilebilme imkanına sahip olmaktadır. Ancak uzaktan eğitimde video tabanlı öz-düzenlemeli koro yönetimi dersi, cevaplanması ertelenen soruları beraberinde getirmiştir. Çünkü öğrenciler video çekerken kavrayamadıkları noktalarda anında destek alamamaktadır. Bu da hatalarıyla çekim yapmalarına neden olmuş, hatalarının düzeltilmesi ancak video bittikten sonra ders esnasındaki düzeltmelerle mümkün olabilmiştir. Dolayısıyla araştırmacı hatalara anında müdahale edememiştir. Daniel (2001, s. 224) video çekerken sıklıkla sinirlenmeye ve performans sırasında utangaç tavırlar sergilenmesine neden olması, kişinin duruma bağlı olarak değişkenlik göstermesi, kayıt yapılan insanların izlenmekten hoşlanmama ihtimalinin olması bakımından dezavantajlı olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte öğrenciler koro yönetirlerken karşılarında koro topluluğu olmadığı için şarkı videolarını internet yardımıyla açıp banttan yönetimlerini gerçekleştirmişlerdir. Karşılarında bir koro olmadığı için öğrenciler korodan tepki alamamış ve bu durum gerek el-kol hareketleri gerek göz teması konusunda bocalamalarına neden olmuştur. Bu aynı zamanda iletişim/etkileşim eksikliğini de beraberinde getirmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde müzik eğitimi öğrencilerinin pandemi sürecinde video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinde bazı problemlerle karşılaştıkları görülmektedir. Bu problemler incelendiğinde video çekme stresi f (7), teknik sorunlar f(13), korosuz video çekmek f(8), verimli öğrenememe f(9), ilgisizlik/rehavet/odaklanamamak f (5), süre azlığı f (7) gibi konuların ön plana çıktığı görülmektedir. Öğrenciler özellikle teknik sorunlar kodu altında senkron konusunda büyük sıkıntı çekmişlerdir. Hem kendi çektikleri videolar sırasında hem de arkadaşlarının videolarının ekrana yansıtılması sırasında sesin ve görüntünün uyumlu olmaması, ekran donmaları, elektriğin/ internetin kesilmesi, yayından kopma gibi sorunlar yaşamışlar; zaten çok kısa olan ders süresinin bazı bölümlerinde zaman kaybına uğramışlardır. Bu nedenle teknik sorunlar ders gözetmeksizin öğrencilerin en sıklıkla karşılına çıkan problemdir. Bunun dışında bazı öğrenciler kendi videolarını oluştururken stres yaşamışlardır. Hatalı yerlerde baştan alma imkanının olması avantajlı olduğu kadar bazen de dezavantajlı olmuş; öğrencilerin en ufak bir hatada en baştan video çekmelerine neden olmuştur. Bazı öğrenciler bu süreci iki üç tekrarla bitirebilirken bazıları saatlerce video çekmek için uğraşmış ve her defasında en baştan performans sergilemeleri onları olumsuz yönde etkilemiştir. Her öğrencinin karakteri, kişilik yapısı, öğrenme hızı şüphesiz ki farklıdır. Bu süreçte kimi öğrenciler gelişigüzel ve özensiz bir çekimi yeterli bulurken kimi öğrenciler de videoları oldukça iyi olmasına rağmen tatmin olmamış ve 15-20 kez kendilerini videoya çekmişlerdir. Bu durum Kaya'nın da (2006) ifade ettiği gibi genelde insanların zayıf yönlerinin açıkça ortaya konulmasından kaçınmaları nedeniyle öğrenciler de kamera karşısında kaygılanabilir ve sıkıntı yaşayabilir. Dezavantajlar bölümünde ele alınan koro yönetimi dersinin uzaktan eğitime uygun olmayışı, beraberinde verim alamama sorununu getirmiştir. Öğrencilerin karşılarında bir koro olmaksızın çekim yapmaları gerçeklik hissiyatından kopmalarına neden olmuştur. Öğrenciler her ne kadar kendi öğrenme süreçlerini yönetmiş, sorumluluk almış ve kendi merkezlerinde bir stratejiyle derse devam etmiş, bunun da avantajlarından faydalanmış olsalar da yüz yüze eğitimdeki gibi bir verim elde edememişlerdir. Hem ders

sorumlusundan uzak oluşları nedeniyle anında müdahalenin olmaması, hem karşılarında canlı bir koronun olmaması, hem ders sürelerinin kısıtlı olması, hem de yaşadıkları teknik sorunlar derse gölge düşürmüş ve derste arzu edilen seviyeye ulaşamamıştır. Bu olumsuz durumlar beraberinde öğrencilerde bir rahavet duygusu oluşmasına neden olmuş ve derse yönelik ilgisizliği de beraberinde getirmiştir. Bu araştırmada karşılaşılan problemler, Akyürek'in (2020), öğretim elemanlarının pandemi sürecinde müzik eğitimine yönelik görüşlerini araştırdığı çalışmasındaki bulgularla benzerlik göstermektedir. Akyürek bulgularında, öğretim elemanlarının uzaktan eğitim sürecinin her aşamasında özellikle teknolojik alt yapı eksiklikleri, teknoloji ve internet erişimindeki eksiklikler ve öğrencilerin çalgı performanslarını sergilemede uzaktan eğitimin yetersiz kalmasına dikkat çekmektedirler. Yine aynı çalışmada senkronizasyon, geribildirimlerin sağlanamaması, anlık düzeltme, düzenlemeler, kazanımların sağlanamaması, sınıf, okul, çalışma ortamı eksikliğinden kaynaklı eksik kazanımların oluşması, okul-öğretmen-öğrenci üçgenindeki koordinasyon ve işbirliğinin gerçekleşmemesinden dolayı hedeflerin, gelişmelerin ve davranış kazanma sürecinin aksaması temalı sorunlarla karşılaşılmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının verdiği ödevlerin ve uygulama taleplerinin öğrencilerin motivasyonlarının düşük olmasından ve yeterince derse konsantre olamamalarından dolayı tam anlamıyla yerine getirilmediği belirlenmiştir. Bu sonuçlar da araştırmada öğrencilerin karşılaştıkları problemlerle büyük benzerlik göstermektedir. Karahan da (2016) araştırmada, uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan en büyük sorunun teknolojik altyapıdan, internet erişiminden, kullanılan bilgisayarın hız kalitesinden ve kullanılan müzik programlarından kaynaklı sorunlar olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Bu bulgular da araştırma sonuçlarında ortaya konan problemlerle benzerlik göstermektedir. Akıncı ve Bolat'ın (2020) yaptıkları araştırmada öğrenciler, kaldıkları yerde ekonomik sıkıntılarının var olduğunu, önceki hayatlarını özlediklerini ve virüs-bulaşıcı hastalık haberlerinden psikolojik olarak olumsuz etkilendiklerini ifade etmişlerdir. Bu da bu araştırmada öğrencilerin karşılaştıkları problemler arasında yer alan psikolojik sorunlar f (2) maddesiyle benzerlik göstermektedir.

ÖNERİLER

Bütün olumlu ve olumsuz yanlarının, avantaj ve dezavantajlarının varlığı ışığında şu önerilerde bulunulabilir:

Uzaktan eğitimin bazı dersler için uygulanmasının çok daha pratik; ancak hedef davranışların daha çok psikomotor (devinişsel) alanı kapsadığı müzik eğitimi gibi bazı uygulamalı ve laboratuvar gerektiren alanlarda çok daha zor olduğu söylenebilir. Bu bakımdan uzaktan eğitim, öğreten ve öğrenen açısından birçok soruyu beraberinde getirmiştir. Bu soruların başında ilgili dersi uzaktan nasıl yönetebilirim, teknolojiyi bu derse nasıl entegre edip verim alabilirim, hangi öğretme/öğrenme yöntem ve stratejilerini ne şekilde kullanabilirim sorularıdır. Öğrenciler tarafından uzaktan eğitime elverişsiz olarak değerlendirilen uygulamalı ve laboratuvar gerektiren derslerin uzaktan eğitime nasıl adapte edilebileceği ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır.

Öğrencilerin uzaktan eğitimin dezavantajları ve karşılaşılan problemlerle ilgili görüşlerini ifade ettikleri maddelerde de görüldüğü gibi iletişim/etkileşim eksikliği ve ilgisizlik/rahavete kapılma/isteksizlik gibi konularda gerekli düzeyde bir motivasyona ihtiyaçları olduğu ortadadır. Bu motivasyonu sağlayabilmek, bazen yalnızca ilgili öğretim elemanının çabasıyla mümkün olmamaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde motivasyonun üst düzeyde kalabilmesi için uzaktan eğitimde motivasyon ve psikoloji temalı yayınlar ve etkinlikler hem öğretmenler

hem de öğrenciler tarafından takip edilmeli, aynı zamanda öğrencilerin düşen motivasyonlarına ve bozulan psikolojilerine destek sağlayabilmek için online bir psikolog desteği sağlanmalıdır.

İnternetle ilgili veya internete bağlanılacak cihazlarla ilgili yaşanan teknik sorunlar öğrencilerin sıklıkla karşılarına çıkan problemdir. Bu bakımdan ülke çapında internet ağının altyapısının güçlendirilmelidir. Bununla birlikte, maddi durumu iyi olmayan öğrencilere eğitimlerine başlarken demirbaş şeklinde birer tablet ya da bilgisayar verilmelidir.

Uzaktan eğitimin devam etmesi gibi bir durumda, müzikle ilgili çeşitli disiplinlerin ve eğitimcilerin iş birliği halinde biraraya geleceği platformlar oluşturulmalı, bu platformlarda uzaktan eğitimin her disiplin için nasıl sürdürüldüğü/sürdürüleceği ile ilgili bilgi paylaşımları yapılmalı ve süreçteki sorunlara yönelik önerilerde bulunulmalıdır. Örneğin ses eğitimi ve koro eğitimi gibi ortak paydaları olan dersler için alanında yetkin uzmanlar online olarak biraraya gelmelidir. Müzik eğitimi videolarının oluşturulma aşamasında öğrencilerin ilgisini çekebilecek programların öğrenilebilmesi için de bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi konusunda uzmanların vereceği eğitimler yaygınlaştırılmalıdır.

İçinde bulunulan pandemi süreci içinde ve sonrasında meydana gelebilecek olağanüstü hal dönemlerinde bu ve buna benzer araştırmaların diğer araştırmacılara ışık tutması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Pandemi sürecinde uzaktan video tabanlı öz düzenlemeli koro yönetimi dersinin değerlendirildiği bu çalışma sonucunda elde edilen veriler bu dersi alan öğrencilerin görüşleri ile sınırlıdır. Bu çalışmanın benzerlerinin veri toplama araçları çeşitlendirilerek; özellikle uygulamalı ve laboratuvar gerektiren dersler için nicel veya nitel olarak yapılması önerilebilir.

Etik Metni

Bu makalede; dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için, Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'nun 26.04.2021 tarih ve 2021/04-46 protokol numaralı izin onayları alınmıştır. Hazırlanan makale kapsamında ortaya çıkabilecek araştırma etiğine ilişkin sorumluluk yazara aittir.

Yazar(lar)ın Katkı Oranı Beyanı: Yazarın makaleye katkı oranı %100'dür.

KAYNAKÇA

- Akıncı, M. Ş.& Bolat, M. (2020). Müzik Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Covid-19 Kısıtlama Süreçlerine İlişkin Görüşleri. II. Uluslararası 29 Ekim Bilimsel Araştırmalar Sempozyumu, 312-330.
- Akpınar, Y. (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. *The Turkish Online Journal Of Education Technology-Tojet*, 2(2), 79- 96.
- Akyurek, R. (2020). The views of lecturers about distance music education process in the pandemic period, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 5(13), 1790-1833.

- Ateş, V. (2010). *Gazi Üniversitesi uzaktan eğitim programlarında kullanılmakta olan öğrenme yönetim sisteminin ders verenler açısından değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Avcı, A. (2020) Müzik eğitiminin yeni yüzü: Dijital teknopedagojik müzik (ditem) eğitimi. *Turkish Studies*, 15(3), 269-288.
- Çevik, S. (2019). *Koro eğitimi ve yönetimi*. 3. Baskı. Müzik Eğitimi Yayınları.
- Çığıl, A. (2013). Kendini izleme stratejisi: uygulama için 10 adım. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 14(2), 55-62.
- Çiltaş, A. (2011). Eğitimde öz-düzenleme öğretiminin önemi üzerine bir çalışma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (5). 1-11.
- Daniel, R. (2001). Self-assessment in performance. *British Journal of Music Education*, 18 (3), 215-226.
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. Pegem Akademi.
- Karahan, A. S. (2016). Eş zamanlı uzaktan piyano öğretiminin geleneksel piyano öğretimiyle karşılaştırılarak değerlendirilmesi. *Turkish Studies*. 11(21), 211-228.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. (2. Baskı), Pegem Yayıncılık.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*. Pegem A Yayıncılık.
- Kurnaz, E., & Serçemeli, M. (2020). Covid-19 pandemi döneminde akademisyenlerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitime yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 2 (3), 262-288.
- Miksza, P. (2015). The effect of self-regulation instruction on the performance achievement, musical self-efficacy, and practicing of advanced wind players. *Psychology of Music*, 43, 219–243.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Sage Publication.
- Nicol, D. J., & Macfarlane-Dick, D. (2005). Formative assessment and self-regulated learning: a model. and seven principles of good feedback practice. *Studies in Higher Education*, 31 (2), 199-218.
- Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H.D. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi, *Milli Eğitim Dergisi*, 49 (1), 13-43.
- Özmenteş, S. (2008). Çalgı eğitiminde öz-düzenlemeli öğrenme taktikleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 157–175.
- Saban, A., & Ersoy, A. (2017). *Eğitimde nitel araştırma desenleri*. Anı Yayıncılık.
- Sarı, A., & Akinoğlu, O. (2009). Öz-Düzenlemeli öğrenme: modeller ve uygulamalar. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29, 139-154.
- Senemoğlu, N. (2011). How effective are initial primary teacher education curricula in Turkey? Student teachers, faculty, and teachers let us know. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 35-47.
- Telli Yamamoto, G., & Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 25-34.
- Thornton, L. (2020). Music education at a distance. *Journal of Music Teacher Education*, 29(3), 3–6.
- TDK (2020). *Türk dil kurumu güncel sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

- Ucar, H., & Kumtepe, A.T. (2019). 'Be Motivated and Motivate': Interview with John M. Keller. *eLearn Magazine*. <https://elearnmag.acm.org/archive.cfm?aid=3331178> sitesinden 05.07.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.
- Valentine, D. (2002). Distance learning: promises, problems, and possibilities. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 5(3), 1-11.
- Walls, K.J. (2008). Distance learning in graduate music teacher education promoting professional development and satisfaction of music teachers. *Journal of Music Teacher Education*. 18(1), 55-66.
- World Health Organization. (2020). Responding to Community Spread Of Covid-19 : Interim Guidance, Retrieved From <https://www.who.int/docs/defaultsource/coronaviruse/20200307-Responding-To-Covid-19-Communitytransmission-Final.Pdf>.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- YÖK (2020a). Üniversitelerde Uygulanacak Uzaktan Eğitime İlişkin Açıklama. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/Universitelerde-Uygulanacak-Uzaktan-Egitime-Iliskin-Aciklama.aspx>
- YÖK (2020b). Öğretmen Adayı Öğrencilere Müjde. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/Ogretmen-Adayi-Ogrencilere-Mujde.aspx>